

तात्काळ

सीईआर-२०२३/प्र.क्र.७४/३०,
सामान्य प्रशासन विभाग
राजशिष्टाचार शाखा, ३ रा मजला,
मंत्रालय, मुंबई -४०००३२
दि.२९ एप्रिल २०२३

प्रत माहितीसाठी अग्रेषित:-
आयुक्त , महानगरपालिका (सर्व)

सही/-
(अ.नं.भंडारी)
कक्ष अधिकारी , महाराष्ट्र शासन

वृहन्मुंबई महानगरपालिका
परिपत्रक

प्रस्तुत परिपत्रकाच्या प्रती सर्व खाते प्रमुख व सहाय्यक आयुक्त यांना माहितीकरिता व योग्य त्या कार्यवाहीकरिता प्रसारीत करण्यात याव्यात.

तसेच प्रस्तुत परिपत्रक <http://portal.mcgm.gov.in> आणि <ftp://hr.mcgm.gov.in/circular/GAD/ChPO/MOP/2023> या संकेतस्थळांवर उपलब्ध करण्यात येत आहे.

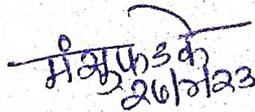
सही/-२७.०४.२०२३
प्रमुख कर्मचारी अधिकारी (प्र)

सही/-२७.०४.२०२३
सह आयुक्त (सा.प्र.)

महानगरपालिका आयुक्तांचे कार्यालय,
क्रमांक:प्रकअ/०६/सर्वसा/(एमओपी/३२३९)
दिनांक:२७.०४.२०२३

प्रत----- (जादा----- प्रतीसह)

माहितीकरिता व पुढील आवश्यक त्या कार्यवाहीकरिता कृपया अग्रेषित.

प्रशासकीय अधिकारी (आयुक्त)
महानगरपालिका आयुक्तांचे कार्यालय
२७/४/२०२३

महाराष्ट्र शासन
सामान्य प्रशासन विभाग,
क्र. सीईआर-२०२३/प्र.क्र.७४/३०,
राजशिष्टाचार शाखा, ३ रा मजला,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२,
दिनांक :- २१ एप्रिल, २०२३.

शासन परिपत्रक

महाराष्ट्र राज्य स्थापनेला दिनांक १ मे, २०२३ रोजी ६३ वर्षे पूर्ण होत आहेत. त्या निमित्ताने परिशिष्ट "अ" मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे राज्यभर कार्यक्रम आयोजित करण्यात यावेत असे शासनाने ठरविले आहे. त्याप्रमाणे सर्व संबंधितांनी कार्यवाही करावी:-

- अ) मुंबई, विभागीय मुख्यालये, जिल्हा मुख्यालये, उपविभागीय मुख्यालये, तहसिल मुख्यालये तसेच इतर सर्व ठिकाणी ध्वजारोहणाचा मुख्य शासकीय समारंभ राज्यभर एकाच वेळी सकाळी ८-०० वाजता आयोजित करण्यात यावा. निमंत्रितांना या मुख्य शासकीय समारंभात सहभागी होता यावे, यासाठी या दिवशी सकाळी ०७-१५ ते ०९-०० च्या दरम्यान ध्वजारोहणाचा किंवा इतर कोणताही शासकीय किंवा अर्धशासकीय समारंभ आयोजित करण्यात येऊ नये. जर एखाद्या कार्यालयास अथवा संस्थेला आपला स्वतःचा ध्वजारोहण समारंभ आयोजित करावासा वाटल्यास त्यांनी तो सकाळी ०७-१५ च्या पूर्वी किंवा सकाळी ०९-०० च्या नंतर आयोजित करावा.
  - ब) मुंबई, विभागीय मुख्यालये व जिल्हा मुख्यालये या ठिकाणी ध्वजारोहणाच्या कार्यक्रमाबरोबरच पोलीस, गृहरक्षक दले, नागरी संरक्षण दले, अग्निशामक दले इत्यादींचा समारंभीय संचलनाचा कार्यक्रम आयोजित करावा.
  - क) मुंबई तसेच विभागीय व जिल्हा मुख्यालयांच्या ठिकाणी व इतरत्र शासकीय इमारतींवर विद्युत रोषणाई करण्यात यावी.
२. मा. राज्यपाल हे शिवाजी पार्क, दादर, मुंबई येथे प्रमुख कार्यक्रमास उपस्थित राहून ध्वजारोहण करतील.
३. विभागीय व जिल्हा मुख्यालयांच्या ठिकाणी खालील तक्त्यामध्ये दर्शविल्याप्रमाणे संबंधित जिल्ह्यांचे पालकमंत्री राष्ट्रध्वजारोहण करतील:-

अ.क्र.	ध्वजारोहण करणारे मान्यवर	जिल्हा
१	श्री. देवेंद्र गंगाधरराव फडणवीस	नागपूर
२	श्री. राधाकृष्ण एकनाथराव विखे-पाटील	अहमदनगर
३	श्री. सुधीर सच्चिदानंद मुनगंटीवार	चंद्रपूर
४	श्री. चंद्रकांत (दादा) बच्चू पाटील	पुणे
५	श्री. विजयकुमार कृष्णराव गावित	नंदुरबार
६	श्री. गिरीश दत्तात्रय महाजन	नांदेड
७	श्री. गुलाबराव रघुनाथ पाटील	जळगाव
८	प्रा. दादाजी दगडू भुसे	नाशिक
९	श्री. संजय दुलीचंद राठोड	यवतमाळ
१०	श्री. सुरेश (भाऊ) दगडू खाडे	सांगली
११	श्री. संदिपानराव आसाराम भुमरे	छत्रपती संभाजीनगर
१२	श्री. उदय रविंद्र सामंत	रायगड
१३	श्री. तानाजी जयवंत सावंत	धाराशिव

१४	श्री. रविंद्र दत्तात्रय चव्हाण	पालघर
१५	श्री. अब्दुल सत्तार	हिंगोली
१६	श्री. दिपक वसंतराव केसरकर	कोल्हापूर
१७	श्री. अतुल मोरेश्वर सावे	बीड
१८	श्री. शंभूराज शिवाजीराव देसाई	सातारा
१९	श्री. मंगल प्रभात लोढा	मुंबई उपनगर

४. इतर विभागीय व जिल्हा मुख्यालयाच्या ठिकाणी अनुक्रमे संबंधित विभागीय आयुक्त व जिल्हाधिकारी ध्वजारोहण करतील. तसेच तालुका मुख्यालयांच्या ठिकाणी शासनाच्या शासन परिपत्रक क्रमांक: सीईआर-१०१५/१०१/३०, दिनांक २२ एप्रिल, २०१५ च्या परिपत्रकातील मार्गदर्शक सुचनांनुसार विधानसभा/विधानपरिषद सदस्य ध्वजारोहण करतील. ध्वजारोहण करणारे मंत्री महोदय व लोकप्रतिनिधी काही अपरिहार्य कारणांमुळे कार्यक्रमस्थळी वेळेवर पोहोचू न शकल्यास विभागीय मुख्यालयी विभागीय आयुक्तांनी आणि जिल्हा मुख्यालयी जिल्हाधिकाऱ्यांनी तसेच तालुका मुख्यालयी तहसिलदार यांनी ध्वजारोहण करावे व ध्वजवंदनाचा कार्यक्रम सुरळीतपणे पार पडेल यांची दक्षता घ्यावी.

५. पोलिस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य यांनी संबंधित विभागीय आयुक्त, जिल्हाधिकारी व नेहमी संचलनात भाग घेणाऱ्या पथकांच्या अधिकाऱ्यांशी विचारविनिमय करून मुंबई, विभागीय मुख्यालये व जिल्हा मुख्यालये येथे संयुक्त संचलनाची व्यवस्था करावी.

६. राष्ट्रध्वजाला वंदन करताना "राष्ट्रगीत" म्हणण्यात यावे/वाजविण्यात यावे. तदनंतर शासन निर्णय क्रमांक: संकीर्ण-१४२३/ प्र.क्र.१२/कार्या-३१ (राजशिष्टाचार), दिनांक ०१ फेब्रुवारी, २०२३ मधील मार्गदर्शक सुचनांनुसार "राज्यगीत" म्हणण्यात यावे/वाजविण्यात यावे. ध्वजारोहण समारंभ अध्यक्षस्थान स्विकारणाऱ्या मान्यवरांनी / अधिकाऱ्यांनी अशा प्रसंगी भाषण करावे किंवा नाही हे स्वतः ठरवावे. सलामीच्या वेळी सज्ज असलेला बॅन्ड सलामीपूर्वी व सलामीनंतर वाजविण्यास हरकत नसावी.

७. राष्ट्रध्वज लावण्याच्या योग्य पद्धतीबाबत शासन परिपत्रक क्रमांक एफएलजी-१०९१/३०, दिनांक २ मार्च, १९९१ तसेच क्रमांक एफएलजी-१०९१/(२)/३०, दिनांक ५ डिसेंबर, १९९१ तसेच क्रमांक एफएलजी-१०९८/(ध्वजसंहिता)/३०, दिनांक ११ मार्च, १९९८ अन्वये दिलेल्या सूचनांची काटेकोरपणे पालन करण्याची दक्षता घेण्यात यावी. ध्वजारोहणाची रंगीत तालीम घेतली जाईल याची दक्षता घेण्याबाबत सर्व संबंधितांना सूचना द्याव्यात. राष्ट्रध्वज सुस्थितीत असल्याबाबत व सूर्यास्तास उतरवला जाईल याचीही दक्षता घेण्यात यावी.

८. महाराष्ट्र दिनाच्या समारंभाला सर्व शासकीय अधिकारी व कर्मचारी उपस्थित रहातील याची दक्षता घ्यावी

९. उत्सव अथवा औपचारिक प्रसंगी परिधान करावयाचा राष्ट्रीय पोषाख महाराष्ट्र दिन समारंभ प्रसंगी उपस्थित राहणाऱ्या सर्व अधिकाऱ्यांनी व व्यक्तींनी परिधान करावा असा सल्ला त्यांना मंत्रालयीन विभाग, विभागीय आयुक्त व जिल्हाधिकारी व सर्व संबंधित विभाग / कार्यालय प्रमुख यांनी द्यावा.

१०. स्थानिक लोक प्रतिनिधी, स्वातंत्र्य सैनिक, शहिद जवानांच्या पत्नी व आई-वडील यांना सन्मानाने निमंत्रित करावे.

११. अधिकाधिक नागरिकांना हा सोहळा घरबसल्या पाहता यावा, यासाठी वेबसाईटद्वारे थेट प्रक्षेपण करण्याचा प्रयत्न करावा.

१२. दिवसभरातून विविध कार्यक्रम जसे :- वृक्षारोपण, आंतर शालेय/आंतर महाविद्यालय स्तरावर वक्तृत्व स्पर्धा, प्रश्नमंजूषा/देशभक्तीपर निबंध व कविता स्पर्धांचे आयोजन करावे. प्रभात फेऱ्या काढण्यात याव्यात. सांस्कृतिक कार्यक्रम तसेच विविध खेळांचे आयोजन करण्यात यावे. महत्वाच्या योजनेचा शुभारंभ करावा, शासकीय इमारतीवर विद्युत रोषणाई करावी, एनएसएस व एनवायकेएस द्वारे देशभक्तीपर मोहिम राबविण्यात

शासन परिपत्रक क्रमांक: सीईआर-२०२३/प्र.क्र.७४/३०

यावी, तसेच सोशल मिडीया व Digital माध्यमाद्वारे देशभक्तीपर किंवा राष्ट्रीय एकात्मते संबंधातील गाण्यांचा प्रचार करावा/संदेश द्यावा, याप्रमाणे महाराष्ट्र दिन साजरा करण्याच्या दृष्टीने आवश्यक ती कार्यवाही करावी.

१३. काही ठराविक जिल्ह्यामध्ये निवडणूक आचारसंहिता अंमलात असल्यास सर्व संबंधितांना यासंदर्भात खालीलप्रमाणे सूचना देण्यात याव्यात:-

अ) ध्वजारोहणाच्या नेहमीच्या स्थळ व वेळेमध्ये बदल करण्यात येऊ नये.

ब) कार्यक्रमाचा वापर राजकीय व्यासपीठासारखा होणार नाही याची दक्षता घ्यावी.

क) मा. पालकमंत्री हे भाषण करणार असल्यास त्यांच्या भाषणाचा आशय ऐतिहासिक मान्यवरांचे कार्य आणि कर्तृत्व, बलिदान केलेल्या हुतात्म्यांचा तसेच देशाचा गौरव यापुरतेच मर्यादित असावे.

ABHAY NANDKISHOR
BHANDARI

Digitally signed by ABHAY NANDKISHOR BHANDARI
DN: CN = ABHAY NANDKISHOR BHANDARI, C = IN,
S = Maharashtra, O = GOVERNMENT OF
MAHARASHTRA, OU = GENERAL ADMINISTRATION
DEPARTMENT
Date: 2023.04.21 18:04:51 +05'30'

(अ. नं. भंडारी)

कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

*****

तात्काळ

क्रमांक : सीईआर-२०२३/प्र.क्र.७४/३०
सामान्य प्रशासन विभाग,
राजशिष्टाचार शाखा, ३ रा मजला,
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
दिनांक :- २१ एप्रिल, २०२३.

प्रत माहितीसाठी अग्रेषित:-

मुख्य सचिव,

पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य

सर्व अपर मुख्य सचिव,

सर्व प्रधान सचिव / सचिव, मंत्रालयीन विभाग,

मा. राज्यपाल यांचे सचिव,

मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव,

राज्यपाल यांचे परिवार प्रबंधक, राजभवन, मुंबई (२ प्रती),

प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई (५ प्रती) (पत्राने),

सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई (पत्राने),

प्रबंधक, मूळ न्याय शाखा, उच्च न्यायालय, मुंबई (पत्राने),

प्रबंधक, उच्च न्यायालय, अपील शाखा, मुंबई (पत्राने),

प्रबंधक, लोक आयुक्त कार्यालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई (पत्राने),

प्रबंधक, महाराष्ट्र प्रशासकीय प्राधिकरण, मुंबई (पत्राने)

फ्लॅग ऑफिसर कमांडिंग इन चीफ, वेस्टर्न नेक्ल कमांड, शहीद भगतसिंग रोड, मुंबई.

जनरल ऑफिसर कमांडिंग, महाराष्ट्र व गुजराथ विभाग, कुलाबा, मुंबई.

एअर ऑफिसर कमांडिंग, हेडक्वार्टर्स, मेरीटाईंस एअर ऑपरेशन्स, आयएफ, बिल्डींग, घोबी तलाव, मुंबई-४०० ०२०

स्टेशन कमांडर, इंडियन एअर फोर्स स्टेशन, मुंबई,

सर्व मंत्रालयीन विभाग (विभागाच्या अधिपत्याखालील सर्व विभाग प्रमुख व कार्यालय प्रमुखांना कळविण्याच्या विनंतीसह)

केंद्र संचालक, दूरदर्शन, वरळी, मुंबई-४०० ०१८

केंद्र संचालक, आकाशवाणी, मुंबई, नागपूर, पुणे, औरंगाबाद

पोलीस आयुक्त, मुंबई, पुणे, नागपूर, ठाणे, नाशिक, औरंगाबाद, सोलापूर, नवी मुंबई

आयुक्त, महानगरपालिका (सर्व)

सर्व पोलीस उप महानिरिक्षक

महासमादेशक, नगरसेना, मुंबई

सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद

सर्व जिल्हा पोलीस अधिक्षक

महालेखापाल-१, महाराष्ट्र, मुंबई (पत्राने)

महालेखापाल-२, महाराष्ट्र, नागपूर (पत्राने)

अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई

निवासी लेखा अधिकारी, बांद्रा कुर्ला कॉम्प्लेक्स, मुंबई

महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.

संचालक, सांस्कृतिक कार्य, महाराष्ट्र राज्य, जुने सचिवालय, मुंबई.

मुख्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव

सभापती / उप सभापती, महाराष्ट्र विधान परिषद यांचे खाजगी सचिव

अध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा यांचे सचिव

विरोधी पक्षनेता, विधानसभा / विधान परिषद यांचे खाजगी सचिव

मुख्यमंत्री यांचे जनसंपर्क अधिकारी, मुंबई

सर्व मंत्री व राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव

आयुक्त, क्रिडा व युवक सेवा, सेंट्रल बिल्डींग, पुणे

कार्यकारी अभियंता, बांधकाम विभाग-१, मुंबई,

बृहन्मुंबई महानगरपालिका
आयुक्तांचे कार्यालय
26 APR 2023
समय ११, १२, १३, १४,
१५, १६, १७, १८
क्रमांक MOP/3239

शासन परिपत्रक क्रमांक: सीईआर-२०२३/प्र.क्र.७४/३०

कार्यकारी अभियंता, बांधकाम विभाग-२, मुंबई
कार्यकारी अभियंता, मध्य मुंबई विद्युत विभाग / दक्षिण मुंबई विद्युत विभाग, मुंबई
संचालक, उद्याने व उपवने, बांधकामभवन, मुंबई.

ABHAY NANDKISHOR
BHANDARI

Digitally signed by ABHAY NANDKISHOR
BHANDARI
DN: CN = ABHAY NANDKISHOR BHANDARI, C =
IN, S = Maharashtra, O = GOVERNMENT OF
MAHARASHTRA, OU = GENERAL
ADMINISTRATION DEPARTMENT
Date: 2023.04.21 18:05:06 +0530'

(अ.नं. भंडारी)
कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

परिशिष्ट-अ

महाराष्ट्र राज्य स्थापनेचा ६३ वा वर्धापन दिन - दिनांक १ मे, २०२३

मुंबई

सकाळी	७-००	मा.मुख्यमंत्री व इतर मान्यवरांच्या हस्ते हुतात्मा चौकातील हुतात्मा स्मारक येथे हुतात्म्यांना पुष्पचक्र अर्पण करण्याचा कार्यक्रम होईल.
सकाळी	८-००	शिवाजी पार्क येथे ध्वजारोहण व संचलन

विभागीय व जिल्हा मुख्यालये

सकाळी	८-००	ध्वजारोहण संयुक्त संचलन
-------	------	----------------------------

उप विभागीय व तहसिल मुख्यालये व इतर ठिकाणी

सकाळी	८-००	ध्वजारोहण संयुक्त संचलन
-------	------	----------------------------

*****